

Orta Okul Öğrencilerinin Mobil İnternet Kullanımına İlişkin Tutumları

Mehmet Aksüt¹, Tülin Onay², Veli Çınar³, Ayşegül Çelikkanat Erim³

¹ Mega Eğitim Danışmanlık, Uşak

² İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü

³ Afyonkarahisar Millî Eğitim Müdürlüğü

dr.aksut@gmail.com, aysimays@hotmail.com, velicinar84@myynet.com, cancanmycan79@yahoo.com

Özet:

Ülkemizde 6-15 yaş grubu çocuklarda bilişim teknolojileri alışkanlıklarına incelendiğinde; çocuklar ortalama 8 yaşında bilgisayar, 9 yaşında internet, 10 yaşında ise cep telefonu ile tanışmaktadır. Bu yaş grubunda her dört çocuktan birinin bilgisayarı, her sekiz çocuktan birinin cep telefonu bulunmaktadır. Cep telefonu ve mobil bilgisayardan internet hizmeti alan abone sayısı da 2011 yılında 6.454.801 iken 2012 yılı sonunda 12.161.900'e yükselmiştir.

İnternet her bireyin olduğu kadar ergenlerin de dünyayı keşfetme, yeni öğrenmeler ve eğlence için mükemmel bir ortamdır. Ülkemizde internet ve bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin tutum ve davranışlar ile ilgili araştırmalar alınacak önlemler için yararlı olacaktır. Bu nedenle ortaokul öğrencilerinin mobil internet kullanımına ilişkin tutumları bu çalışmada saptanmaya çalışılmıştır.

Anahtar sözcükler: mobil internet, cep telefonu, ortaokul öğrencileri, tutum.

Abstract:

To the results of the researchs about 6-15 years old children habits about information technologies are examined, children meet the computer at 8 years old, internet at 9 years old, mobile telephones at 10 years old. In this age group, one in four children has got computer, one in eight has got mobile telephone. The number of subscribers who use internet services by mobile computers is 6.454.801, and it rose 12.161.900 at the end of 2012.

Internet is a perfect platform to explore the world, teach and have fun for adults as well as the adolescents. The researchs and measures which will be taken about internet and information technologies will be useful for our country. For this reason in this study, it is aimed to determine to attitudes of secondary school students mobile internet.

Key words: mobile internet, mobile telephone, secondary school students, attitude.

1. Giriş

Çağımızın en büyük icatlarından biri olan cep telefonları, günlük yaşamın vazgeçilmezleri haline gelmiştir. Bireyler cep telefonları yanında olmadığı zaman kendilerinde bir eksiklik varmış gibi hissedebilmektedirler. Cep telefonunu evde unuttuğunda ya da kaybettiğinde doğal olarak sıkıntı basan ve gerginlik yaşamayanların sayısı az değildir. Bu kaygının nedeni cep telefonun kaybolmasından daha çok iletişimin kesilmesinden korkmadır.

Telefonla konuşup konuşmama kişisel bir tercih olmasına rağmen bunu kendini vazgeçilmezler olarak görenler daha çok abartmaktadır. Özellikle bu kişilerin telefonla konuşmak için yer ve zaman sıkıntıları yoktur.

Cep telefonu yetişkinlerin hayatına girdiği gibi çocukların hayatına da girmiştir. Çocuklar da yetişkinler gibi telefon kullanımını fazlaca abarttıkları görülmektedir. Hatta biz yetişkinleri geçteler de diyebiliriz. Yetişkinler, telefon kullanımı konusunda çocuklara olumsuz örnek teşkil etmenin yanında; telefon kullanımı konusunda onları özendirilmektedirler. Çocuklar her konuda olduğu gibi cep telefonu kullanmasını da yetişkinlerden öğrenmektedirler. Hatta çocukların telefon kullanmayı daha fazla abarttıklarını görülmektedir. Toplu taşıma araçlarında çocukların telefonla kimisi oyun oynamakta, kimisi kulaklıkla müzik dinlemekte, kimisi internette girmekte, kimisi mesajlaşmaktadır. Çocukların sınıflardaki durumları da pek iç açıcı değildir. Çoğu çocuk teneffüste dışarı çıkıp temiz hava almak ve arkadaşlarıyla oyun oynamak yerine sınıfta kalıp telefonla oynamayı tercih etmektedir.

Bu çocuklar iletişimi ve oyunu sosyal ortamlarda arkadaşlarıyla yapma yerine telefonla yapmaktadır. Bunun sonucunda da yalnızlaşan çocuklar, mutluluğu telefonlarda aramaktadırlar.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Türkiye'de bilgisayar kullanma yaşı

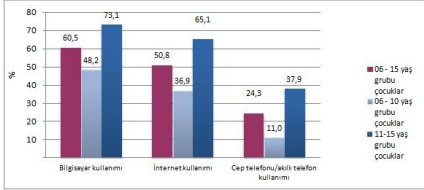
ortalama 8 oldu. Cep telefonu kullanma yaşı da 10'a düşerken, her 10 çocuktan 9'unun televizyon izlediği belirlendi. TÜİK araştırmasına göre, Türkiye'de 6-15 yaş arası çocukların yüzde 60,5'i bilgisayar, yüzde 50,8'i internet, yüzde 24,3'ü cep telefonu kullanmaktadır. [1]

Çocukların aileleriyle iletişimini sağlaması nedeniyle vazgeçilmezliğini koruyan cep telefonları beraberinde birçok tehlikeyi beraberinde getirmektedir. Bu da çocukların özellikle aileleri tarafından ciddi bir 'cep telefonu eğitiminden geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Dijital medya ile büyüyen çocukların ilgi duyduğu medya araçlarının başında cep telefonu gelmektedir. Çocuklar, en geç okula başladıkları dönemlerde ailelerinden cep telefonu istemeye başlamaktadır. Okuldan çıktıktan sonra çocuklarına ulaşmak isteyen birçok aile de çok erken yaşlarda olsalar da bu isteklerini geri çevirmemektedir. 12 yaşından sonra olgunlaşmaya başlayan çocuklar cep telefonunun işlevini de ancak bu yaştan sonra bilinçli şekilde kullanabilmektedirler. Akıllı telefonları 'Çocuk Telefonu' olarak kullanmak isteyen ailelerin ise internet ve bluetooth ayarlarını devre dışı bırakması gerekmektedir.[2]

Yapılan araştırmalar bilgisayar ve cep telefonu kullanımının yetişkinler üzerindeki olumsuzluk etkilerini sıralarken çocukları daha da büyük tehlike beklemektedir. Çünkü teknolojik cihazlar henüz olgunlaşmamış dokulara sahip olan çocukları yetişkinlere göre 10 kat daha fazla olumsuz etkilemektedir. 12 yaşından küçük çocukların cep telefonu kesinlikle kullanmaması gerektiği, 13-20 yaşındaki çocukların ise sadece acil durumlarda kullanabileceği konusunda aileleri uyarılması gerekmektedir. Cep telefonlarındaki en büyük tehlike her an yanında taşıyor olması ve kulakta tutulduğu için, beyine yakın olduğu için daha fazla riskli olmasıdır. Cep telefonu ile altı dakikadan fazla konuşulduğunda kulak ve beyin dokusunda ısınmanın yol açtığı bizim bile hissedebileceğimiz baş ağrısına neden olduğu

düşünüldüğünde tehlikeleri tahmin etmek zor olmamaktadır.[3]

2013 yılı Nisan ayında gerçekleştirilen Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırmasının kapsamı ilk defa 06-15 yaş grubu çocukları da içerecek şekilde genişletilmiştir. Bu araştırmada 06-10 ve 11-15 yaş grubu bilgisayar, İnternet ve cep telefonu kullanımı, kullanım sıklığı ve kullanım amaçları yanında medya ile ilişkileri ele alınmıştır. Çocukların bilgisayar kullanmaya başlama yaşı ortalama 8 iken, 06-10 yaş grubunda ortalama başlama yaşı 6, 11-15 yaş grubunda ise 10'dur. Çocukların İnternet kullanmaya başlama yaşı ortalama 9'dur. 06-15 yaş grubundaki çocukların %24,4'ü kendi kullanımına ait bilgisayara sahip iken, %13,1'i cep telefonuna ve %2,9'u oyun konsoluna sahiptir. 06-15 yaş grubundaki çocukların bilgisayar, İnternet ve cep telefonu kullanım oranları sırasıyla %60,5, %50,8 ve %24,3'tür. Bu oranlar 06-10 yaş grubundaki çocuklarda sırasıyla %48,2, %36,9 ve %11, 11-15 yaş grubundaki çocuklarda ise sırasıyla %73,1, %65,1 ve %37,9'dur.

Çizelge 1. Katılımcıların Cinsiyet Durumu (Kaynak: TÜİK)

06-15 yaş grubundaki cep telefonu kullanan çocukların ortalama cep telefonu kullanmaya başlama yaşı 10 iken 06-10 yaş grubunda ortalama başlama yaşı 7, 11-15 yaş grubunda ise 11'dir. Cep telefonu kullanım amaçları arasında ilk sırayı %92,8 ile konuşma alırken, bunu %66,8 ile oyun oynama, %65,4 ile mesajlaşma ve %30,7 ile İnternete girmek takip etti. Cep telefonu kullanan 06-10 yaş grubu çocukların %80'i, 11-15 yaş grubu çocukların ise %62,9'u cep telefonu üzerinden oyun oynarken, 06-10 yaş grubu çocukların %29,4'ü, 11-15 yaş grubu çocukların ise %76,2'si mesajlaşmıştır. [4]

Ayrıca cep telefonu kullanım yaşının düşmesi ilerde ciddi sağlık problemlerini doğuracağı şüphesini de akla getirmektedir. Bu nedenle ülkemizde ilköğretim çağında ve ergenlik dönemindeki çocukların cep telefonunun zararları konusunda uyarılması ve ailelerin de bu konuda bilinçlendirilmesi gereklidir. Hatta ilköğretim çağındaki ve ergenlik dönemindeki çocuklara cep telefonu kullanımının tamamen yasaklanması gerektiğini savunanlar da bulunmaktadır.[5]

Pedagoglar, anne babaların aşırı telefon kullanmasının özellikle zeki çocuklar için çok zararlı olduğu görüşündedirler. "Sık sık anne babaların telefonla meşgul olduğu için çocukların sorularına cevap vermediklerini" öne süren pedagoglar bu durumun aktif, sürekli yeni bir şeyler keşfetmek isteyen çocukları zor durumda bıraktığını belirtmektedirler. Uzmanlar söz konusu rahatsızlığın önümüzdeki dönemde daha da artmasından endişe ediyor. Çünkü anne-babaların akıllı telefon kullanma alışkanlığı giderek yayılmaktadır. [6]

Milli Eğitim Bakanlığı'nca hazırlanarak 2007 yılında Resmi Gazete'de yayınlanan "Ortaöğretim Kurumları Ödül ve Disiplin Yönetmeliği" ile öğrencilerin okulda cep telefonu ile iletişim kurmaları da yasaklanmaktadır. Yasağa uymayan öğrenciler "kınama" cezasına çarptırılabilir. (Md.12-a/18) Öte yandan "Bilişim araçları ile yönetici, öğretmen, eğitici personel, memur, diğer görevliler ve ziyaretçiler ile öğrencileri rahatsız edici davranışlarda bulunmak" eylemini gerçekleştirilenlere ise "okuldan kısa süreli uzaklaştırılma" (Md.12-b/8)cezası verilebilir. [7]

2. Araştırmanın Amacı

Ülkemizde internet ve bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin tutum ve davranışlar ile ilgili araştırmalar alınacak önlemler için yararlı olacaktır. Bu nedenle ortaokul öğrencilerinin mobil internet kullanımına ilişkin tutumları bu çalışmada saptanmaya çalışılmıştır.

3. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Geliştirilen araştırma aracı; altı kişisel, 14 tutum ve bir açık uçlu soru olmak üzere toplam 21 maddeden oluşmaktadır. Beşli likert tipi anket ile orta okul öğrencilerinin mobil internet kullanımına ilişkin tutumları ölçülmeye çalışılmıştır. Çalışmanın evrenini İstanbul, Afyonkarahisar ve Uşak'tan birer kurumun 8. Sınıf öğrencileri, örneklemini her ilden 100'er olmak üzere 300 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların %62'si erkek, %38'i kız öğrencidir. Araştırma bu üç ilden birer okul öğrencileri ile sınırlıdır. Katılımcıların anketleri doğru ve samimi olarak doldurdıkları varsayılmıştır.

	Frekans	Yüzde
Erkek	186	62,00
Kız	114	38,00
Toplam	300	100,00

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyet Durumu

4. Araştırmanın Bulguları

Katılımcıların gelir durumuna bakıldığında Tablo 2 de görüldüğü gibi yarıdan fazlasının alt gelir grubunda yer aldığı anlaşılmaktadır.

	Frekans	Yüzde
2000 TL den az	168	56,00
2000-3000 TL	114	38,00
3000-4000 TL	12	4,00
4000TL den fazla	6	2,00
Toplam	300	100,00

Tablo 2. Katılımcıların Ailelerinin Aylık Gelir Durumu

	Frekans	Yüzde
Samsung	145	48,33
Nokia	99	33,00
Blackbery	18	6,00
HTC	14	4,67
LG	12	4,00
Diğer	12	4,00
Toplam	400	100,00

Tablo 3. Katılımcıların Telefonlarının Marka Durumu

Kullandıkları cep telefonlarının marka sıralamasında yarıya yakını Samsung serisi kalan dilimin büyük bir kısmı ise Nokia'dır.

	Frekans	Yüzde
Konuşma	109	36,33
İnternet	51	17,00
Foto	24	8,00
Mesaj	47	15,67
Hepsi	69	23,00
Toplam	300	100,00

Tablo 4. Katılımcıların Telefonu Hangi Amaçla Kullandığı

Katılımcıların kullanma amacına bakıldığında Tablo 4 de görüldüğü gibi en az fotoğraf çekmek için kullanılmaktadırlar.

	Frekans	Yüzde
1 Telefon	9	3,00
2 Telefon	41	13,67
3 Telefon	118	39,33
4 Telefon	94	31,33
5 ve daha fazla	38	12,67
Toplam	300	100,00

Tablo 5. Ailede Kaç Telefon Olduğu

Evde kullanılan telefon sayısı incelendiğinde Tablo 5 de görüldüğü gibi 3-4 olanlar dörtte üçe yakın bir yoğunluk oluşturmaktadır.

	Frekans	Yüzde
Yeni aldım	82	27,33
1 Yıl önce	104	34,67
2 Yıl önce	73	24,33
3 Yıl önce	28	9,33
4 Yıl önce	13	4,33
Toplam	300	100,00

Tablo 6. Katılımcıların Kaç Yıldan Beri Telefon Kullandığı

Katılımcıların 8. Sınıf öğrencisi olduğu göz önüne alındığında Tablo 6 da görüldüğü gibi 5. Ve 6. Sınıfta telefon alanların yarıdan fazla olduğu anlaşılmaktadır.

1	Telefonumu uzun süre kullanmam sağlığı olumsuz etkileyecektir	3,5
3	Telefonumun kaybolması ya da çalınması halinde üzülürüm	3,4
12	Telefonumu oyun için de kullanırım	3,2
4	Telefonum yanımda olmadığı zaman bir şey kaybetmiş gibi olurum	2,9
5	Telefonla mesaj atma, konuşma, interneti kullanmada bir sakınca görmüyorum	2,9
8	Telefonumu yakın arkadaşlarıma kullanılabiliyorum	2,8
9	Telefonumun şifresiz açılma özelliği aktif durumdadır	2,8
2	Telefon giderlerim harcamalarımı olumsuz etkilemektedir	2,7
14	Mobil kullanımda kısıtlamalar kaldırılmalıdır	2,6
11	Ayda ortalama 1000 mesaj atmak isterim	2,5
7	Okul yönetimi yasaklamasa telefonumu sınıfta da kullanmak isterim	2,3
6	Ailem telefonuma kısıtlama getirmez	1,8
10	Telefonum uluslar arası aramalara açıktır	1,4
13	2 yılda bir telefon değiştirmek gerekir	1,4

Tablo 7. Uşak İlindeki Ortaokul Öğrencilerinin Mobil İnternet Kullanımına İlişkin Tutumlarının Ağırlıklı Ortalamaları

Uşak ilindeki öğrenciler, uzun süre telefonumu kullanmanın sağlığı olumsuz etkileyeceği görüşündedirler. Telefonumun kaybolması ya da çalınması halinde çok üzüleceklerini belirtmektedirler. Telefonunu oyun için kullanmayı önemsemektedirler. Aynı öğrenciler; ailelerinin telefonlarına kısıtlama getirdiği, telefonlarının uluslar arası aramalara kapalı olduğu, yılda bir telefon değiştirmelerinin mümkün olmadığını öne sürmektedirler.

11	Ayda ortalama 1000 mesaj atmak isterim	3,51
12	Telefonumu oyun için de kullanırım	3,4
7	Okul yönetimi yasaklamasa telefonumu sınıfta da kullanmak isterim	3,38
4	Telefonum yanımda olmadığı zaman bir şey kaybetmiş gibi olurum	3,31
6	Ailem telefonuma kısıtlama getirmez	3,2
3	Telefonumun kaybolması ya da çalınması halinde üzülürüm	3,18
1	Telefonumu uzun süre kullanmam sağlığı olumsuz etkileyecektir	3,1
8	Telefonumu yakın arkadaşlarıma kullanılabiliyorum	3,02
5	Telefonla mesaj atma, konuşma, interneti kullanmada bir sakınca görmüyorum	2,7
14	Mobil kullanımda kısıtlamalar kaldırılmalıdır	2,68
9	Telefonumun şifresiz açılma özelliği aktif durumdadır	2,56
2	Telefon giderlerim harcamalarımı olumsuz etkilemektedir	2,49
13	2 yılda bir telefon değiştirmek gerekir	2,39
10	Telefonum uluslar arası aramalara açıktır	2,12

Tablo 8. Afyonkarahisar İlindeki Ortaokul Öğrencilerinin Mobil İnternet Kullanımına İlişkin Tutumlarının Ağırlıklı Ortalamaları

Afyonkarahisar ilindeki öğrenciler ise; ayda ortalama 1000 mesaj atmak istediklerini, telefonumu oyun için de kullanmayı, okul yönetimi yasaklamasa telefonumu sınıfta da kullanmayı istemektedirler. Bu öğrenciler; telefon giderlerinin aşırı olmadığını, 2 yılda bir telefon değiştirmenin doğru olmadığını, telefonlarının uluslar arası aramalara kapalı olduğunu belirtmektedirler.

3	Telefonumun kaybolması ya da çalınması halinde üzülürüm	3,47
7	Okul yönetimi yasaklamasa telefonumu sınıfta da kullanmak isterim	3,25
14	Mobil kullanımda kısıtlamalar kaldırılmalıdır	2,94
9	Telefonumun şifresiz açılma özelliği aktif durumdadır	2,75
5	Telefonla mesaj atma, konuşma, interneti kullanmada bir sakınca görmüyorum	2,72
4	Telefonum yanımda olmadığı zaman bir şey kaybetmiş gibi olurum	2,67
1	Telefonumu uzun süre kullanmam sağlığımlı olumsuz etkileyecektir	2,59
6	Ailem telefonuma kısıtlama getirmez	2,44
8	Telefonumu yakın arkadaşlarıma kullanılabılırım	2,41
12	Telefonumu oyun için de kullanırım	2,38
11	Ayda ortalama 1000 mesaj atmak isterim	2,18
10	Telefonum uluslar arası aramalara açıktır	2,03
2	Telefon giderlerim harcamalarımlı olumsuz etkilemektedir	1,86
13	2 yılda bir telefon değiştirmek gerekir	1,66

Tablo 9. İstanbul İlindeki Ortaokul Öğrencilerinin Mobil İnternet Kullanımına İlişkin Tutumlarının Ağırlıklı Ortalamaları

İstanbul'daki öğrenciler, telefonlarının kaybolması ya da çalınması halinde üzüleceklerini, okul yönetimi yasaklamasa telefonumu sınıfta da kullanmak istediklerini ve mobil kullanımda kısıtlamaların kaldırılması gerektiğinde görüş birliğindedirler. Telefonlarının uluslar arası görüşmelere kapalı olması, telefon

harcamalarının miktarı ve sık sık telefon değiştirme konularını önemsememektedirler.

3	Telefonumun kaybolması ya da çalınması halinde üzülürüm	3,35
1	Telefonumu uzun süre kullanmam sağlığımlı olumsuz etkileyecektir	3,06
12	Telefonumu oyun için de kullanırım	2,99
7	Okul yönetimi yasaklamasa telefonumu sınıfta da kullanmak isterim	2,98
4	Telefonum yanımda olmadığı zaman bir şey kaybetmiş gibi olurum	2,96
5	Telefonla mesaj atma, konuşma, interneti kullanmada bir sakınca görmüyorum	2,77
8	Telefonumu yakın arkadaşlarıma kullanılabılırım	2,74
14	Mobil kullanımda kısıtlamalar kaldırılmalıdır	2,74
11	Ayda ortalama 1000 mesaj atmak isterim	2,73
9	Telefonumun şifresiz açılma özelliği aktif durumdadır	2,7
6	Ailem telefonuma kısıtlama getirmez	2,48
2	Telefon giderlerim harcamalarımlı olumsuz etkilemektedir	2,35
10	Telefonum uluslar arası aramalara açıktır	1,85
13	2 yılda bir telefon değiştirmek gerekir	1,82

Tablo 10. İstanbul-Uşak ve Afyonkarahisar İllerindeki Ortaokul Öğrencilerinin Mobil İnternet Kullanımına İlişkin Tutumlarının Ağırlıklı Ortalamaları

Üç ildeki öğrencilerin genel tutumları incelendiğinde; telefonlarının onlar için çok değerli olduğu, sağlıklarını olumsuz etkileyeceğini bildiklerini ve telefonla oyun oynamaktan hoşlandıkları görülmüştür. Telefon giderlerinin çok olmadığını, uluslar arası görüşmeye kapalı olmasının sakınca yaratmadığını ve sık sık telefon değiştirmeye gerek olmadığı konusunda görüş birliğinde oldukları saptanmıştır.

4. Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonucunda; ortaokul son sınıf öğrencilerinin telefon kullanımı ve mobil internet kullanımı konusunda çok istekli oldukları, buna yapılan harcamaların çok önemsenmediği ve telefonlarının kendileri için çok değerli olduğunu düşündükleri saptanmıştır. Uzun telefon ve mobil erişimin sağlık açısından sakıncalı olduğu bu sürenin kısa tutulması konusunda eğitim çalışmalarının yararlı olacağı önerilmektedir.

5. Kaynaklar

[1] Karabacak M.E. “Telefon Kullanırken Nomofobik mi Oluyoruz?”
<http://www.cocukkaile.net/telefon-kullanirken-nomofobikmi-oluyoruz/>

[2] “12 Yaşından Küçük Çocuklara Akıllı Telefon Almayın“, Anne-Çocuk Dergisi, Ekim 24, 2013
<http://www.firuzestyle.com/?p=185>

[3] Yavuz, S. “Çocukları Bekleyen Tehlike, Teknoloji Bağımlılığı” Milliyet Gazetesi Bebek ve Çocuk, 24 Ağu 2013

[4] Türkiye İstatistik Kurumu, “06-15 Yaş Grubu Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanımı Ve Medya, 2013” Haber Bülteni, Sayı:15866, 22 Ağustos 2013

[5] Odacı E. “Cep Telefonu Çocuklara Yasaklansın“ Sabah Gazetesi 31.1.2012

[6] “Çocuklar Anne Babalarının Telefon Kullanımından Şikayetçi“

<http://www.risalehaber.com/cocuklar-anne-babalarinin-telefon-bagimlilikindan-sikayetci-195236h.htm>

[7] MEB “Ortaöğretim Kurumları Ödül ve Disiplin Yönetmeliği”, Resmi Gazete 19.01.2007/26408